

Kostenoefening: vakgroepen

Doel: Leerkrachten gaan in hun vakgroep na wat de effectieve kostprijs van hun vak is. Het is de bedoeling dat ze geconfronteerd worden met zowel de harde feiten (kostprijs) als met het besef dat hun keuzes een rechtstreekse impact hebben op de doorgerkende schoolkosten. Daarnaast spoort de oefening leerkrachten aan om meer kostenbewust te gaan handelen: ze bedenken een aantal acties om de kosten van hun vak te drukken.

Verloop: Stap 1: Wat kost mijn vak?

- Leerkrachten zitten samen in hun vakgroepen en berekenen de effectieve kostprijs van hun vak.
- Deze berekeningen bezorgen ze aan directie/werkgroep/initiatiefnemer.

Stap 2: Hoe kan ik de kosten van mijn vak drukken?

- De leerkrachten brengen in kaart welke acties ze al deden om de kosten te drukken. Daarnaast formuleren ze een aantal toekomstige acties om de kostprijs van hun vak te drukken. Dit doen ze aan de hand van de tips uit de brochure 'creatief met kosten'.
- Deze acties bezorgen ze aan directie/werkgroep/initiatiefnemer.

Stap 3 (optioneel): samenbrengen in groep

- Terugkoppeling in grote groep van de ideeën en acties die de vakgroepen willen ondernemen om de kosten te drukken.
- Evalueren van de opdracht: Wat liep goed? Wat liep niet goed? Wat hebben de leerkrachten nodig van ondersteuning om de kosten te drukken?
- Maak afspraken met het team: wat nu? Kijk hieronder bij het punt na de oefening.

Benodigdheden:

- Om de kosten van hun vak te berekenen hebben de leerkrachten volgende documenten nodig. Voorzie voor elke vakgroep minstens 1 exemplaar van:
  - o de bijdrageregeling
  - o de materiaallijst
  - o een overzicht van schoolkosten per leerjaar
  - o een boekenlijst met de kostprijs van alle boeken.
- De instructiefiche voor de vakgroepen (bijlage 1)
- De kostenpostenlijst waarop leerkrachten hun kosten kunnen invullen (bijlage 2). Voorzie meerdere exemplaren per vakgroep.
- De invulfiche actiepunten (bijlage 3)
- Brochure 'creatief met kosten' op onze website: www.aanpakschoolfacturen.be. Hieruit kunnen de vakgroepen tips halen om de kosten te drukken. Ze kunnen dit digitaal raadplegen of je kan een exemplaar afdrukken.

Vorbereiding:

- Plan een moment om de oefening te doen. Afhankelijk van de grootte van de school, het aantal opleidingen en de grootte van de vakgroepen zal dit meer of minder tijd in beslag nemen. Voorzie genoeg tijd! (Minimum 2 uur)
- Deel de leerkrachten in per vakgroep. Breng ze bij voorkeur op voorhand al op de hoogte van de oefening door hen bijvoorbeeld de instructiefiche (bijlage 1) via mail te bezorgen.
- Voorzie voor elke vakgroep de benodigdheden (zie boven).

- Denk na over welke kosten de leerkrachten in kaart brengen en hoe ze dit gaan berekenen. Bekijk wat het meest zinvol is voor jullie school.
  - o Welke kosten:
    - wil je dat de leerkrachten alle kosten berekenen voor hun vak? Dus ook de kosten die niet worden doorgerekend via de schoolfactuur bv. een cursusblok.
    - Of berekenen ze enkel de kosten die de school doorrekent via de schoolfactuur?
  - o Hoe moeten ze de kosten berekenen:
    - per leerjaar: bv. wat kost het vak Nederlands in het 3de jaar? Dat is dan een gemiddelde prijs.
    - Of per opleiding per jaar: bv. wat kost het vak Nederlands in het 3de jaar moderne talen?
  - o Wij opteren om ALLE kosten in kaart te brengen en dit per studierichting per jaar. Zo is ook de instructiefiche (bijlage 1) opgesteld.
  - o Pas de instructiefiche (bijlage 1) aan indien nodig!
- Beslis of je de vakgroepen de opdracht digitaal laat maken of op papier.
- Bekijk wanneer de vakgroepen de oefening terug bezorgen aan jou. Hoeveel tijd krijgen ze? Deel dit mee in de instructiefiche.
- Plan een plenair deel als je dit zinvol acht.
- **Optie:** Bevraag ouders en leerlingen. Welke tips, ideeën en ervaringen hebben zij met de schoolkosten? Gebruik deze feedback als input voor de vakgroepen tijdens deze oefening.

Na de oefening: Hoe ga je aan de slag met de input uit de vakgroepen:

- Laat de vakgroepen hun voorgestelde acties uitvoeren en evalueren. Stuur bij waar mogelijk.
- Neem een duidelijk engagement, bv. we proberen de kostprijs van elk vak met 5% te doen dalen of we engageren ons om een bepaalde richting 10% goedkoper te maken.
- Neem de voorstellen/acties mee in de financiële schoolcode van de school.
- Daag jezelf en de school uit en ga voor een zelfopgelegde maximumfactuur. Wat is volgens jullie een billijke prijs voor een jaar school lopen in een bepaalde richting? Hoeveel zitten jullie erboven of eronder?

Optie: na deze oefening heb je de kosten per vak. Om echt een totaal beeld van de kosten per schooljaar per richting te kennen, moet je ook de vakoverschrijdende kosten en de algemene schoolkosten in kaart brengen. Bv. GWP's, niet vakgerelateerde uitstappen, eten, ... Normaal gezien hebben scholen hiervan een overzicht in de bijdrageregeling. Is dit niet het geval? Dan is het hoogtijd om dit te doen.

Je kan de oefening herhalen in de verschillende werkgroepen die bezig zijn met de GWP's, buitenlandreizen, thuisprojecten, schooltoneel, enz. Laat hen de kosten in kaart brengen en nadenken over hoe ze de kosten kunnen drukken.

Bijlage 1: instructiefiche voor de vakgroepen

Ga per vakgroep zitten.

Verdeel je indien nodig in kleine groepjes.

- Stap 1:**
- Neem de kostenpostenlijst (bijlage 2) erbij. Vul deze in aan de hand van de bijdrageregeling, materiaallijst en boekenlijst. Wees zo volledig mogelijk. Bereken de totaalprijs van je vak.
  - Breng zowel de kosten in kaart die de school verrekent via de schoolrekening, alsook het materiaal dat je voor je vak vraagt via de materiaallijst bv. een Atoma-schrift.
  - Bereken de kostprijs van je vak per studierichting per jaar, bv. wat kost mijn vak voor de opleiding economie in het 3de jaar?. Verdeel indien nodig de groep in kleine groepjes, zo kan je het werk verdelen.
  - Bezorg het ingevulde overzicht aan de directie/initiatiefnemer.
- Stap 2:**
- Neem het actieplan erbij (bijlage 3).
  - Noteer welke acties jullie al hebben gedaan om de kosten voor je vak te drukken.
  - Denk na over acties die jullie nog kunnen doen om de kosten te drukken in de toekomst.
  - Laat je inspireren door enkele tips in de brochure 'creatief met kosten'. Deze vind je op www.aanpakschoolfacturen.be
  - Bezorg het ingevulde document aan de directie/initiatiefnemer.

Bijlage 2: kostenpostenlijst

VAK:

STUDIERICHTING:

LEERJAAR:

BOEKEN	
Kostenpost	Bedrag in euro
Handboeken (kopen)	
Handboeken (huren)	
Leerwerkboeken	
Eigen cursus	
Kopieer - en printkosten	
Atlas	
Leesboeken	
Media, bv. krant, tijdschrift, enz.	
Andere:	
SUBTOTAAL BOEKEN:	

MATERIAAL	
Kostenpost	Bedrag in euro
Materiaal eigen aan vak, bv. rekenmachine, messenset, fototoestel, blokfluit, enz. Benoem:	
Kledij	
Grondstoffen, bv. voeding, shampoo, cement, enz.	
Stagemateriaal	
Cursusblok: hoeveel? Schrift	

Map: hoeveel?	
Schrijfgerei	
Andere:	
SUBTOTAAL MATERIAAL:	

UITSTAPPEN EN ACTIVITEITEN	
Kostenpost	Bedrag in euro
Sportdag	
Culturele uitstap	
Zwemmen	
Tentoonstelling	
Meerdaagse uitstap	
Eendaagse uitstap	
Extra kosten verbonden aan uitstap, bv. een drankje	
Andere:	
SUBTOTAAL UITSTAP:	

ANDERE	
Kostenpost	Bedrag in euro
SUBTOTAAL UITSTAP:	

TOTAAL ALLE KOSTEN:	
----------------------------	--

Bijlage 3: Actiepunten

VAKGROEP:

AL GENOMEN ACTIES OM DE KOSTEN TE DRUKKEN	NOG TE NEMEN ACTIES OM DE KOSTEN TE DRUKKEN